

TERUGMELDINGEN

bijgeezocht door Christa Maätita, Irma Roksnoer, Wil Bax & Gerrit Speek, van commentaar voorzien door Jan van Diermen

aalscholver *Phalacrocorax carbo*

[STOCKHOLM 9252773] geringd op 210594 : *pullus* te Hoby, Frostenskarv, Blekinge Zweden (56°08'NB - 15°05'OL).

Gemeld op 021094 te Rotterdam, Schie ZH. (837 km) afgelezen door J.M. van Muiswinkel. In september-oktober passeren vele "Oostzee-aalscholvers" ons land.

lepelaar *Platalea leucorodia*

[ARNHEM 8039784] geringd op 030692 : *pullus* te Bomenland, Vlieland Fr. (E. Poorter).

Gevonden 150894 aan de kust bij Marrakech, Marocco (31°38'NB - 08°00'OL) op 2623 km van Vlieland. De vogel werd niet vers dood gevonden. Hij was gekleurringd, maar in de tussenliggende tijd (ruim twee jaar) niet gemeld, is hij wel teruggeweest in Nederland ?

steenloper *Arenaria interpres*

[ARNHEM K.880747] geringd op 251190 : *2kj, sexe onbekend* te Nieuwe Kooi, Vlieland (53°17'NB - 04°58'OL) (G.Th. de Roos).

Gemeld (ringnummer afgelezen met telescoop) op 120691 te Danmarkshavn, Groenland (76°46'NB - 18°43'WL). Zie verder onderstaande melding.

[ARNHEM K.880760] geringd op 281190 : *> 2kj, sexe onbekend*, in het duin benoorden Oude Kooi, Vlieland (53°17'NB - 04°59'OL) (G.Th. de Roos).

Gemeld (ringnummer afgelezen met telescoop) op 070692 te Danmarkshavn, Groenland (76°46'NB - 18°43'WL). De afstand bedraagt 2805 km.

Deze en bovenstaande steenloper overwinteren waarschijnlijk regelmatig in Nederland en broeden vermoedelijk op Groenland, gezien de gevorderde datum van terugmelding in juni.

grote jager *Stercorarius skua*

[REYKJAVIK 220517] geringd 190773 : *pullus* te Fagurholsmyri, Oraefi, A-Skaft, IJsland (63°53'NB - 16°39'WL).

Gevonden op 030194 te Ouddorp, Zuid-Holland (51°49'NB - 03°56'OL), kennelijk vers dood aangespoeld (wel verplaatst door het water) op 1802 km van de geboorteplaats.

IJslandse grote jagers verblijven buiten de broedtijd voor het grootste deel in de West-Atlantische regionen (tot aan de Amerikaanse kust), Schotse vogels zijn meer in de Oost-Atlantische wateren te vinden. In dat opzicht vertegenwoordigt deze vogel een minderheid.

De grote jagers van Schotland (Shetland) en de Faröer Eilanden zijn intensief bestudeerd (R.W. Furness): De gemiddelde sterfte in de eerste zes maanden bedraagt 16%, daarna 7%. De gemiddelde levensverwachting is 14 jaar, de meeste vogels krijgen pas in hun vijfde levensjaar binding met de broedgebieden (bezette territoria in de kolonies). De oudst bekende Schotse grote jager tot nu toe (?) werd 16 jaar en twee maanden (Cramp & Simmons 1983). Deze IJslandse vogel spant met zijn 20½ jaar de kroon.

Tot in de zeventiger jaren waren de Schotse en IJslandse broedplaatsen de enige. Sindsdien heeft de populatie zich sterk uitgebreid en zijn noordelijker broedgebieden gekoloniseerd (Bereneiland, Spitsbergen, Noorwegen, Jan Mayen).

Dankzij bescherming tegen afschot (schapenboeren, zeevogelbeschermers) en tegen het oogsten van kuikens en eieren, alsook dankzij moderne visserijtechnieken (veel eetbaar afval met voorspelbare concentraties meeuwen) een succesvolle soort.

kokmeeuw *Larus ridibundus*

[PRAHA E.293755] geringd 050390 : >2*kj* te Praag, Tsjechië, (50°04'NB - 14°25'OL).

Gemeld op 110994 in Groningen, Ostadevijver (afgelezen door K. van Dijk). Midden-Europese kokmeeuwen trekken na de broedtijd hoofdzakelijk naar het Mediterrane gebied, een minderheid komt via Elbe/Rijn aan de Noorzeekusten.

geelpootzilvermeeuw *larus argentatus michahellis*

[BOLOGNA C.46235] geringd 200593 : *pullus* te Basson, Ferrara & Rovigo, Italië (44°58'NB - 12°32'OL).

Gemeld op 250893, 030993 en 151093 te CAW-vuilsort, Wieringermeer NH. (52°47'NB - 05°05'OL), (o.m. afgelezen door B. Winters) op 1025 km van de geboorteplaats. Deze West-Mediterrane vorm van de zilvermeeuw begon ca. 15 jaar geleden aan een opvallend noordwaartse dispersie. Dit leidt jaarlijks tot vele waarnemingen en een incidentele ringmelding. De vogel van meest oostelijke origine tot nu toe kwam uit het voormalige Joegoslavië.

grote stern *sterna sandvicensis*

[ARNHEM 1331359] geringd op 280594 : *pullus* te Griend Fr. (E Stienen). Gemeld op 061094 te M'bour, Senegal (14°24'NB - 16°58'WL), levend losgelaten op 4748 km van Griend.

[ARNHEM 1331445] geringd op 290594 : *pullus* te Griend Fr. (E Stienen). Gemeld op 300994 te Banjul, Gambia (13°23'NB - 16°40'WL), levend losgelaten op 4844 km van Griend.

[ARNHEM 1334171] geringd op 230694 : *pullus* te Griend Fr. (E Stienen). Gevonden op 021094 te Thiaroye sur Mer, Senegal (14°43'NB - 17°23'WL), vers dood in visnet, op 4730 km van Griend. Dit laatgeboren jong trok gelijktijdig met de bovengenoemde vroeger geboren jongen langs de West-Afrikaanse kust.

visdief *sterna hirundo*

[ARNHEM K.926436] geringd op 050894 : *pullus* te Aalsmeer (bloemenveiling) (N. Groen).

Gemeld op 061094 aan boord van een schip voor de kust van Guinee Bissau (11°50'NB - 15°30'WL) op 4853 km van Aalsmeer. Deze laatgeboren visdief trok relatief snel naar het zuiden, hij bevindt zich veel zuidelijker dan de gemiddelde visdief begin oktober (45°NB).

dwergstern *sterna albifrons*

[ARNHEM H.220647] geringd 030791 : *pullus* op de slikken bij Oude Tonge, ZH. (P. Meininger).

Gevangen en weer losgelaten door ringer op 050894 te Sant'Erasmo, Venetië, Italië (45°27'NB - 12°25'OL). Dwergsterns kunnen zich op grote afstand van hun geboortekolonie vestigen. Deze Zeeuwse vogel kan in Italië gebroed hebben, maar wegtrek van een NW-Europese broedplaats over continentaal Europa (nachttrek) behoort ook tot de mogelijkheden, hoewel de richting (niet ZW) dan wel merkwaardig is.

sperwer *Accipiter nisus*

[ARNHEM 3.488.301] geringd 060693 : *vrouw 2kj, broedvogel* te Jekschot, St. Oedenrode (AC 163-398), Noord-Brabant (J. van Diermen).

Gemeld op 220694 als broedvogel (d.m.v. stempels op geruide veren onder het nest) te Wemb/Kevelaer, Duitsland (51°35'NB - 06°13'OL). Dit is een uitzonderlijke verhuizing (48 km), in aanmerking nemend dat de vogel op haar eerste

broedplaats succesvol was (twee jongen uit vier eieren). Helaas is niet bekend wanneer de vogel zich heeft verplaatst/waar ze heeft overwinterd. Tot in augustus 1993 was ze aan haar eerste broedsel verbonden. Op haar tweede broedplaats kreeg ze geen jongen.

torenvalk *Falco tinnunculus*

[ARNHEM 3.445405] geringd 300694 : *pullus* (3 in nest) te Nijeholtepade (AC 200-547) Friesland (T. Jager).

Dood, onbekend hoe lang, 230894 te Stettin, Polen (53°.25'NB - 14°35'WL). Na ca. 30 dagen dispersie bevindt deze vogel zich 570 km oostelijk van zijn geboorteplaats. Wel een erg sterke hang naar nieuwe horizonten, zat de Noordduitse laagvlakte al zo vol met soortgenoten ?

tjiftjaf *Phylloscopus collybita*

[LISBOA 031520] geringd 041193 : *volgroeid* te Mexilhoeira Grande, Faro, Algarve, Portugal (37°.09'NB - 08°37'WL).

Vers doodgevonden op een booreiland 2041 km NNO op 280594, 30 mijl uit de kust op de Noordzee (53°.18'NB - 03°.56'OL). Wat een tjiftjaf zo laat (na half mei!) nog te trekken heeft is een raadsel. Er was geen opvallende oostenwind in mei 1994, een Scandinavische vogel?

goudhaantje *Regulus regulus*

[COPENHAGEN N.08051] geringd 201093 : *>1kj* te Ömö, Sjaelland, Saltholm, Mön, Denemarken (55°.09'NB - 11°.10'OL).

Gevonden (in eerste instantie door kat) op 011193 te Arnhem-Zuid (51°.58'NB - 05°.56'OL). 494 km in 12 dagen bij 6 gram, er zijn vlinders die dit ook kunnen.

goudhaantje *Regulus regulus*

[MATSALU 1526049] geringd 110993 : *volgroeid* te Kihnu, Parnu, Estland (59°.08'NB - 24°.00'OL).

Gemeld op 031194 te Nesserbosch, Ameland (53°.27'NB - 05°.47'WL) als vrouw volgroeid, gecontroleerd door S. Braaksma op 1287 km van de ringplaats. Wellicht een Fins vogeltje dat jaarlijks in W-Europa overwinterd.